

Vasárnap ikszel az Újpest

A Budapest 11-es OEVK előrehozott választásán induló politikusok kampányának elemzése

A REPUBLIKON INTÉZET ELEMZÉSE

2025. március

- A Budapest 11-es országos egyéni választóterületben rendezett időközi választást Varju László lemondása miatt kellett kiírni, a Tisza hiányában pedig ő is a legnagyobb esélyese.
- A választásnak csak a DK számára van valós tétje, meg akarják mutatni, hogy továbbra is képesek legyőzni a Fideszt.
- A Fidesz is érzékeli, hogy nem jelöltjük, Renge Zsolt a valós esélyes, kampánya sokkal kisebb lángon ég, mint pár hónapja Csibi Krisztinée Tolnában.
- Varju személye meghatározó a kampányban, a Fidesz az időközit egy Varju személyéről szóló szavazássá akarja átalakítani, miközben Varju magáról egy koncepciós per áldozataként beszél.
- Varju a választási időszakban nem kampányoló politikusként, hanem képviselőként működik, akinek a kampány csak egy ugyanolyan feladat, mint bármelyik másik helyben végzett munkája.
- A Fidesz és a DK jelöltjén kívül csak a Mi Hazánk által indított Balog Csaba visz professzionális kampányt, a többi jelölt munkája vagy nehezen értelmezhető az időközi kontextusában, vagy csapata jól láthatóan szűkölködik szakemberekben és erőforrásban.
- Bár a választás a tolnaihoz hasonlóan egyesélyesnek tekinthető, ahhoz képest országosan is jóval kisebb figyelmet kap.

A VÁLASZTÁS

Varju László 2018 óta a Budapest 11. OEVK parlamenti képviselője. A 85 százalékos Újpestből álló választókerület kialakítása óta ellenzéki politikus képviseli az országgyűlésben. 2014-ben a helyi választást Kiss Péter, korábbi MSZP-s miniszter nyerte (40,67 százalékkal), majd a pár hónapon belül bekövetkezett halála miatt az időközi választás ismét az MSZP jelöltjének győzelmével végződött, aki ezúttal Horváth Imre volt (50,54 százalékos eredmény). Horváth kapcsolata még a ciklus alatt annyira megromlott pártjával, hogy kilépett abból, majd 2018-ban független jelöltként indult el. Azt a választást nyerte meg Varju László a szavazatok 40,8 százalékaival, míg fideszes ellenfele Zsigmond Barna Pál 35,26 százalékot szerzett, mindezt 74,91 százalékos részvétel mellett. Zsigmond ekkor Újpest alpolgármestereként dolgozott. 2022-ben 71,98 százalékos részvétel mellett ismét Varju László győzött (50,82 százalék), ezúttal Wintermantel Zsoltot (39,08 százalék) verte meg, aki 2019-es leváltásáig Újpest polgármestere volt.

Az időközi választást Varju László lemondása miatt kellett kiírni. Varju Lászlót 2024. december 3-án ítélte el a Kúria garázdaság, testi sértés és választási rend megzavarása miatt. A politikus 2018-ban próbált meg bejutni az MTVA épületébe, ahol a tüntetők követeléseit akarta volna beolvasni, de dulakodásba keveredett több biztonsági őrrrel. A vád szerint Varju az egyiknek megszorította a vádliját. Egy másik ügy miatt is elmarasztaló ítélet született Varju ellen, a vád szerint ugyanis pénzt ajánlott képviselőjelölteknek, hogy ne induljanak ellene az országgyűlési választáson, ami választási csalásnak minősül. Emiatt Varjut összeférhetetlenség miatt meg kellene fosztani mandátumától. A választási törvény szerint a parlamenti választásokat megelőző egy évben nem lehet előrehozott választást tartani. Ha egy egyéni képviselőnek megüresedik a helye, akkor az utolsó egy évben nem új választás lesz, hanem listáról pótolják a helyét. Amennyiben Varju László megvárta volna azt, hogy a parlament megfossa a mandátumától (mint ahogy azt tette Fekete-Győr Andrással), a DK érvelése szerint a Fidesz áprilisnál tovább húzta volna a szavazást, hogy ne előrehozott választás legyen, hanem Varjut csak listáról pótolják. Így el tudtak volna kerülni egy választási vereséget.

Mivel a DK-s képviselőt a közügyek gyakorlásától nem tiltották el, így elindulhat újra az időközi választáson, és nem pártlistáról kell valakit találni a megüresedett képviselői székre.

A Varju ellen hozott ítélet az újpesti kampány egyik legfontosabb témája lett. Mind a Fidesz, mind a DK a saját értelmezési rendszerén belül a kampány homlokterébe helyezi az ítéletet, ám abból más konzekvenciákat vonnak le. Így jön létre párhuzamosan az elítélt bűnöző és a hatalom koncepciós perében meghurcolt politikus képe.

Az időközön – a Tolna 2-es OEVK-hoz hasonlóan – nem indul a Tisza Párt. Magyar Péter pártja a januári időközihez hasonlóan most is arra szólította fel szimpatizánsait, hogy ne vegyenek részt az időközi választáson. A Tisza távolmaradása nagyon hasonló ahhoz, amit a tolnai időközön láttunk, amelyről ugyancsak távol maradtak. Azzal érvelnek, hogy nem akarnak egy olyan választásra erőt vesztegetni, amit – ha meg is nyernek – nem szűnik meg a Fidesz kétharmada, így nem kívánnak az országgyűlés “bábszínházához” asszisztálni.

A Tisza hiányából és az eddigi eredményekből kiolvashatjuk, hogy a választás esélyese Varju László, hisz már kétszer meg tudta nyerni a körzetet, az OEVK-ban pedig kialakítása óta ellenzéki jelölt győzött. Mivel másik olyan országgyűlési párt, ami a baloldali és liberális szavazókat magához csábíthatná nem indul, a Fidesz pedig hagyományosan alulteljesít Budapesten az országos eredményeihez képest.

A JELÖLTEK

A DK jelentette be elsőként jelöltjét a választáson, aki ezúttal is Varju László. Varjut 2018-hoz hasonlóan nem egy összefogás jelöltjeként indítja a párt, hanem önállóan. Varju országosan ismert politikus, parlamenti munkája évtizedes múltra tekint vissza. 2008-2010 között a Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium államtitkáráként tevékenykedett, 2022 és 2024 között pedig Energia- és rezsügyi árnyékminiszter volt Dobrev Klára rövid életű árnyékkormányában. Parlamenti munkáján túl 4 évig polgármesterként is tevékenykedett, 2002 és 2006 között volt

Taksony városvezetője. Varjunak a legnagyobb elérésű közösségi média felületén, a Facebook oldalán jelenleg 36 ezer követője van.

A Fidesz Renge Zsoltot, a Fidelitas budapesti szervezetének elnökét indítja. Renge Zsolt indulását Wintermantel Zsolt, korábbi újpesti polgármester jelentette be. Renge 2014-2019 között önkormányzati képviselő volt Újpest 13. egyéni választókerületében. A tisztségért 2019-ben és 2024-ben is újra elindult, előbb azonban 41 majd 34 százalékos eredménnyel maradt alul Molnár Tiborral és Modroczy Kittivel szemben. Renge kampányának korábbi önkormányzati képviselői tapasztalata egy fontos pontja. Renge ezután közéleti aktivitást csak a Fidelitas budapesti elnökeként fejtett ki, egyedüli emlékezetes megnyilvánulása is az volt, mikor 2023-ban Láng Zsolttal közösen tartott '56-os megemlékezésükön az ellenzéki pártok politikusait a forradalmi tömegre tüzet nyitó ÁVÓ tisztekhez hasonlította. Renge a Facebookon 11 ezer követővel rendelkezik.

Független jelöltként indul Dr. Szabó Bálint Gábor, a szegedi politika botrányairól elhíresült figurája. Szabó 2019-től önkormányzati képviselő volt, aki az FSZV – Magyar Egyesület kompenzációs listájáról jutott be a közgyűlésbe. Szabót 2023-ban megfosztották képviselői mandátumától, mert korábban hét és fél hónapos letartóztatás után jogerősen másfél év börtönbüntetésre ítélték, négy évre felfüggesztve. Szabó azért került letartóztatásba, mert a Nagykőrösi úton üldözni kezdte Orbán Viktor konvoját, sokszor bevágva a konvoj autói közé és figyelmen kívül hagyva a KRESZ szabályait. Szabónak ITT AZ IDŐ névre hallgató oldalán 53 ezer követője van.

Balog Csaba, a Mi Hazánk XIII. kerületi politikusa. Balog a 2024-es választáson Tóth József évtizedek óta regnáló polgármester ellenfeleként indult jelöltként, de 3,47 százalékot ért csak el. Ezen kívül egyéni képviselőjelöltként is indult egy Újpesttel szomszédos angyalföldi választókerületben. Itt utolsó lett 7,83 százalékkal a fideszes Gróf Hajnalka (20,79 százalék) és Tóth József jelöltje, Borszéki Gyula (71,39 százalék) mögött. Balog Csabát Varjuhoz és Rengéhez képest kevesen, csupán 413-an követik Facebookon.

Horváth Ildikó független jelölt, az “Érték a függetlenség” szlogennel indul el. A választáson indulásának bejelentésekor a Facebook oldalán egy rövid programtervet és önéletrajzot is megosztott. Eszerint településmérnök és építésztechnikus végzettséggel rendelkezik, valamint saját építőipari vállalkozása van. 2019-től 2024-ig a nyíri önkormányzat független képviselője volt. Horváth Ildikó politikusi Facebook oldala február 6-án jött létre, így ő mindössze 75 követővel rendelkezik.

A hatodik jelölt a Munkáspárt által indított Preyer Márk. Preyer tavalyl még Kőbányán, idén pedig egy óbudai időközi választáson indult el, de mindkétszer utolsó lett alig pár szavazattal. Preyernek nincs politikusi Facebook oldala, de személyes profilján 179 ismerőse van, igaz, itt posztjai csak számukra láthatóak. Érdeemes tehát a Munkáspárt Facebook és TikTok oldalait figyelembe venni, amiket 114 (Facebook) illetve 2985 (TikTok) felhasználó követ, igaz, ezek az oldalak nem foglalkoznak annyit Preyerrel, mint a párt más ügyeivel (kiállítás Bassár el-Aszad pártja mellett, Thürmer Gyula fellépése a belarusz állami televízió választási műsorában).

A KAMPÁNYTÉMÁK

A választási kampányok elemzésénél a jelöltek személye mellett az általuk vitt kampánytémák vizsgálata is elengedhetetlen. Varju lemondása és a választás között nagyjából három hónap telt el, a pártoknak tehát ennyi idő állt rendelkezésükre, hogy felépítsék a jelöltjeiket azokkal a témákkal, amikkel helyben esélyesnek találják őket a győzelemre. A hat jelöltet üzeneteik alapján két csoportba lehet sorolni. Jelöltek, akik tematizálják a Varju ellen hozott ítéletet és jelöltek, akik nem ezzel foglalkoznak. Előbbi csoportba a két esélyesebb jelölt Varju és Renge tartozik, utóbbi kategóriába pedig a másik négy induló. Varju és Renge esetében sem kizárólagos a garázdaság ügyében született ítélet üzenetek közé beemelése, azonban egyértelműen központi szerepet kap kommunikációjukban. Ezen kívül érthető módon minden jelölt elsősorban újpesti választásként kezeli az időközit, hiszen csak elenyésző számú angyalföldi választókör tartozik az OEVK-ba.

Varju László nem tudja elkerülni, hogy reagálnia kelljen arra, hogy miért kellett lemondania mandátumáról, és végtére is miért tartanak időközi választást. Erre egy kézenfekvő megoldást talált a DK és jelöltje, Varjut egy koncepció per áldozatának állítják be, akit a kormány képviselői munkája miatt le akart venni a képviselői "sakktábláról". Ez az üzenet segít, hogy a Renge által megfogalmazott bűnöző vádakat menedzselni tudják úgy, hogy saját törzsszavazóikat megvédjék. A törzsszavazók megvédése pedig fontos, hisz Magyar Péter feltűnése óta most először van igazi esélye a DK-nak, hogy a Tisza távolmaradásának köszönhetően erőt tudjon felmutatni. A pártnak pedig nem elég jól szerepelni, hanem győznie is kell, hiszen Varju két győzelme után egy vereség egy olyan választáson, ahol rajta kívül a Fidesztől balra elhelyezkedő parlamenti ellenzék és a Tisza nem indít jelöltet, nem lenne jó jel a párt jövője szempontjából választóik számára. Ebből kifolyólag Varju egyik legfontosabb üzenete, ami a plakátján is helyet kapott, hogy Varju már két alkalommal legyőzte a Fideszt, harmadszor is le fogja. Varju kommunikációja azonban atipikus egy időközi választási kampányhoz képest. A DK jelöltje aránylag keveset kommunikál a választásról magáról (néha 1-1 poszt pultozásról, kopogtatásról, plakátolásról, helyi ügyekről, amiket újraválasztása után megold stb.), leginkább úgy viselkedik, mint az OEVK megválasztott képviselője. Varju László Újpesten szobrokat avat, adományokat visz karitatív szervezeteknek, élelmiszert gyűjt a XIII. kerületi lokálpatriótákkal és a tervezett metróbusz rendszer káposztásmegyeri tömegközlekedést érintő hatásairól értekeznek. Emellett ugyanilyen arányban vannak pártjához és az országos politikához kapcsolódó megnyilvánulásai is, amikben a demokrácia helyzetére, Gyurcsány Ferenc éértékelőjére és az üzemanyag árára reagál.

Varju stratégiája egyértelműen azt célozza, hogy azt mutassa, ő egy szinttel a többi jelölt felett áll, ismeri a körzetet, aktív annak közéletében, számára a választás csak egy dolog a kerületi ügyek közül, ami fontos, de a kerület problémáinak megoldása élvez elsőbbséget. Ebben nagy segítségére van az, hogy közel 7 éves képviselői munkája során elég beágyazottságra tett szert ahhoz, hogy az alapvetően kampányát segítő akcióit is helyi cselekvéseként lehessen értelmezni. Ugyanezt más képviselők nem tudnák megtenni, az ő esetükben a hasonló stratégia nem lenne autentikus. Ráadásul a többi jelölt az OEVK-ban jóval kevésbé ismert is.

Renge Zsolt kampánya elsősorban nem is az újpesti ügyekre fókuszál, hanem Varju László személyére. Egyik legfontosabb üzenete, hogy el akarja távolítani Varjut a közéletből. A fideszes jelöltnek több posztja szól arról, hogy Varju László bűnöző, de olyan is volt, hogy a DK-s jelölt vagyonnyilatkozatát támadták meg. Amikor Wintermantel Zsolt képviselőjelöltként mutatta be Rengét, így hivatkozott rá:

“A fidesz jelöltje Renge Zsolt, ambiciózus fiatalember, aki önkormányzati képviselőként is szolgálta az Újpestieket. Házasság, diplomás és makulátlan előéletű, szemben a bűnöző Varju Lászlóval, akit háromszorosan is jogerősen elítélt a Bíróság, többek között választási csalásért!”

Renge szerint Varjuval a kerületeknek nincs is rendes parlamenti képviselete, mivel Varju László a II. kerületben, Rózsadombon lakik. Az, hogy Renge nem csak azt hangsúlyozza, hogy Varju a kerületen kívül lakik, hanem kifejezetten Rózsadombot emlegeti kifejezetten szándékolt. Fel lehet ezáltal festeni egy olyan képet, amiben Varjut Rózsadomb miatt az elitet (a II. kerület és egész Budapest egyik legdrágább lakóövezete, ami évtizedek óta a gazdasági elit szimbóluma), az újpesti Renge pedig a helyieket képviseli (Újpest Budapesten belül hagyományosan munkáskerületnek számít). Gyakori szókapcsolat a fideszes jelölt kommunikációjában a „rózsadombi bűnöző” is.

Nem száz százalékig Varju központú a Renge-kampány, a DK jelöltjét támadó üzenetek mellett erősen megjelenik a rendpártiság is, elsősorban a hajléktalan emberekre („Nincs következménye annak, hogy a hajléktalanok ellepik Újpestet és közbiztonsági és közegészségügyi problémát jelentenek az itt élőknek.”) és az utcák köztisztasági állapotára („Fejlődés Újpesten és Angyalföldön - tisztán és becsülettel!”) fókuszálva.

A harmadik nagy kategória, amibe Renge üzenetei besorolhatók, az a kormány intézkedéseinek a tovább kommunikálása. Renge bizonyos (Újpesthez egyáltalán nem kötődő) témákat a helyi viszonyoknak megfelelően egy lilás szín által dominált képre illeszt, és ráírja a saját nevét, valamint hogy ezért is támogassák őt. Ezek az üzenetek például: 40 km hosszú autópálya Vas megyében; 730 méter hosszú (Guinness rekord) gyalogos függőhíd Sátoraljaújhelyen.

Ezekon kívül természetesen Rengénél is megjelennek a klasszikus választási posztok, pultozás, kopogtatás, de egy ponton Radics Béla megyeri temetőben található sírjánál is gitározott. Renge január 31-én a Hír TV vendége volt, szereplése alatt egy dolgot sem mondott azon kívül, hogy Varju László bűnöző, ő és a családja pedig helyi lakók. Amikor az jött szóba, hogy mit tesz majd azután, hogy megvannak a szükséges aláírások és szembesítette az újpesti lakókat azzal, hogy “Varju Lászlót jogerősen elítélte a bíróság”, azt felelte, hogy sorolhatná még a teendőket, ám ezt nem tette meg. A műsorvezetőnek az adás végére annyit sikerült azért kihúznia a jelöltreől, hogy fejlesztené Újpestet.

Szabó Bálint kampánya a tőle megszokott provokatív és erősen performatív akciókra fókuszál. A magára következetesen “jogász és trombitás, rendszerváltó országgyűlési képviselőjelölt” jelzővel reflektáló Szabó Szeged után Újpesten is felöltötte a botrányhős politikus köpönyegét. Még az országos hírekbe is bekerült azáltal, hogy a Fővárosi Közgyűlés februári ülését órákra megzavarta, de számos, ennél kisebb médiafigyelmet kapó megmozdulása is volt az utóbbi hetekben. Szabó nem ok nélkül hivatkozik magára trombitásként, egy alkalommal a Puskás Akadémia - Újpest focimeccset zavarta meg, de sokszor más politikai rendezvényeket is próbált ellehetetleníteni trombitaszóval.

Szabó a vetélytársaival szemben kizárólag videóban kommunikál, amikből naponta akár 6-7-et is megoszt felületein. Ezek hossza a másfél perc és az egy óra között bárhol lehetnek. Videóiban gyakran Újpesthez nem köthető kérdéseket is tematizál, ezekben iskolabezárásokról, a fiatalokról és általánosan a korrump politikai elittről beszél. Ezen kívül videóit használja a szimpatizánsai mobilizálására is, aminek egy kifejezetten sajátos módját választotta: burkoltan az ellenfelei plakátjainak rongálására bújt fel (örülök annak, hogy az újpesti és angyalföldi polgárok helyettünk is elvégezték a mocskos munkát, amiben (...) a Varju László által kihelyezett plakátok (...) már lekerültek Újpest utcáiról. Több száz plakát tűnt el, nagyon helyesen.”¹).

¹ <https://www.facebook.com/ittazidoszb/videos/1065588648663852>

A plakátrongálás egyébként is fontos téma volt az elmúlt hetekben a jelöltek között, Renge és Varju is többször beszámolt arról, hogy plakátjaikat valaki megrongálta vagy eltávolította, ami miatt jogi fellépést helyeztek kilátásba. Renge ezzel párhuzamosan viszont saját oldalán is pozitívan fogadta, hogy Varju László plakátait valakik megrongálták, sőt, az egyikre ő maga ragasztott egy 100% Gyurcsány matricát.²

Renge Zsolt által kirakott fotó³

Szabó többi videójából kiderül, hogy szerinte rendszerváltás nem is történt valójában, hiszen ma is egy oldal van a politikában, ez pedig a Fideszé. Minden más politikai párt a Fidesz érdekeit szolgálja, beleértve a DK-t, a Mi Hazánkot és a Tisza Pártot. Orbán Viktort sem tartja szuverénnek, szerinte orosz, izraeli és arab befolyás alatt áll a miniszterelnök. Szabó szerint Varju László csak azért indulhatott el ezen a választáson, mert a Fidesz megengedte neki. Szabó azt gondolja, hogy részben az ő hatására hamarosan megtörténik a valódi rendszerváltás.

Szabó kiemelte, hogy nagyon rossznak tartja a MÁV-ot, és kritizálta a DK-t is, mivel az újpesti pártirodájukról omlik a vakolat. Hogy ezt a problémát megoldja, kihívta a katasztrófavédelmet, ami el is kordonozta a pártiroda járdáját. Szorgalmazza, hogy legyen egy képviselőjelölti vita és hogy a megválasztott képviselő fizetése nagy

² <https://www.facebook.com/reel/2038335856571887>

³ <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1111556264316447&set=pb.100063862504045.-2207520000&type=3>

részét szolgáltassa vissza Újpest számára. Azt szeretné, ha a pártok nem kampányolnának mindenhol, csak a főtereken, ott is meghatározott plakátszámban, hogy így csökkentsék a szemetetelést és felesleges közpénzköltést. Ha megnyerné a választást, lemondana mentelmi jogáról. Ugyan Szabó kritikus Magyar Péterrel kapcsolatban, többször használja a pártelnök szófordulatait, mint azt, hogy “lépésről-lépésre”, “vége van”, vagy pedig “Talpra magyarok!”.

A kihívók közül Balog Csaba, a Mi Hazánk jelöltje tematizálja leginkább a helyi témákat kampányában. Balog kommunikációjában a helyi és az országos-/pártügyek nagyjából azonos arányban jönnek elő. Ráadásul ő az Varju kihívói közül, aki a legtöbbet jelen van Újpest külsőbb részein, tehát Káposztásmegyeren is. Pultjai feltűnnek az Óceánárok utca vagy a Kordován tér környékén, míg Renge leginkább csak a központi elhelyezkedésű Szent István tér újpesti piac előtti részén volt jelen pultokkal. Balog az egészségügyet és annak újpesti vetületeit tematizálja elsősorban. A választóinak azt ígéri, hogy azért fog küzdeni, hogy új kórház épüljön Újpesten, valamint a szakrendelő szolgáltatási színvonalának javítására való törekvés is központi helyet kap kommunikációjában. A kórház mellett új sportközpont és egy gyógyfürdő létesítéséről is beszélt Balog. Ezen kívül képviseli még a kerületi parkolási rend megváltoztatását és a zöldterületek védelmét. A párt néhány témáját is átülteti helyi szintre, például kiáll amellett, hogy a “nem-magyarok” helyett Újpesten a magyarok kapjanak munkát.

Érdekes módon Balog kampánya jóval kevésbé rendpárti, mint Rengéjé. A rendpárti arcél leginkább a bevándorlás témájában jelenik meg, azonban itt sem az idegenellenesség, hanem a munkahelyvédelem a hangsúlyos elem. A párt országos ügyei közül a COVID-vakcinákat és a digitális állampolgárságot ellenző kezdeményezések tűnnek fel leggyakrabban Balog kampányában. Kampánya során Dúró Dóra és Novák Előd is támogatta, közös utcafórumot is tartott mindkét politikussal.

Horváth Ildikó független jelölt nem igazán üzen semmit a választóknak. Egyik február eleji Facebook-posztjában pár mondat erejéig azt írta, hogy a helyi vállalkozások támogatása, egy új kórház megvalósítása, fiataloknak lakások építése

és az OEVK fenntartható fejlesztése a főbb céljai. Innentől kezdve azonban egyáltalán nem kommunikált semmit azon kívül, hogy ő független, a függetlenséget pedig értéknek tekinti. Plakátjain és posztjain is az “Érték a függetlenség” jelszó szerepel. Leginkább arról értekezik felületén, hogy egy független jelölt a közösség és nem a pártok érdekeit szolgálná, a független jelölt nem pártpolitikai játszmákban gondolkodik és hogy megakadályozná az öncélú pártosodást.

Preyer Márk kampánya viszont ennél is könnyebben összefoglalható: parlamenti képviselőként szeretné megakadályozni a tőke elnyomó működését és fellépne a tőke kizsákmányoló természete ellen. Ennek konkrétumairól a Munkáspárt felületén közzétett videójában nem számolt be részletesebben. Megemlíti még, hogy küzdeni fog azért, hogy a kapitalizmus ne nyomhassa el a nyugdíjasokat, meg fogja szüntetni a várólistákat és fellép az EU pénzügyi diktátumai ellen. Preyer balszerencséjére ezek a videók sem értek el olyan nézettséget, mint amik Thürmer Gyula oroszországi körútjának negyedik napját taglalták.

PLAKÁTOK ÉS A MÉDIA

A választási kampányok elmaradhatatlan része a plakát- és médiakampányok. A tavalyi önkormányzati választások egy érdekes pontja volt, hogy sok jelölt, akár regnáló polgármesterek is, megérezve a választói igények változását, nem saját pártjuk arculatával, hanem attól részben elütő színekkel és grafikus elemekkel kampányoltak. Alább erre példa Böröcz László és Soproni Tamás plakátjai, akik párthovatartozásáról csupán a nem túl hangsúlyos logók árulkodnak. Soproni plakátja a 2019-es, Karácsony Gergely mögött összeállt együttműködés arculat jelent meg, Böröcznél pedig egy a Fideszre emlékeztető, de aranszerűbb szín az alap. A plakátok színvilága, a megjelenő szlogenek azonban nem vágnak egybe a jelölő pártokéval.

Bár egy országgyűlési választáson (még akkor is, ha egy időközi egyéni helyről van szó) jóval nagyobb szerepet kap ennél a párthovatartozás, azonban felmerülhetett, hogy a parlamenti pártokkal szemben egyre erősebben megjelenő ellenszenv nem készíti-e a jelölteket arra, hogy ők is háttérbe tolják kicsit a jelölő szervezetüket. Elsőként lássuk most a plakátokat, szórólapokat (sajnos nem minden jelölt plakátjáról voltak elérhetőek jó minőségű fotók, így egy részüket az azokra legjobban hasonlító online elérhető arculati anyaggal helyettesítettük). A képek forrása a politikusok Facebook oldalai és saját fotók.

Varju plakátja az érdekesebbek közé tartozik. Egyrészt a DK kékje mellett az Újpest lilája is központi helyet kap. A DK nem csak színeiben, de logójában is képviselteti magát, azonban utóbbi meglehetősen kis méretű, egyáltalán nem hangsúlyos elem az arculati anyagokon. Kiemelt szerepet kap viszont a „Harmadszor is Varju!” szlogen, valamint az azt megelőző „Vele már kétszer legyőztük a Fideszt” felütés. Ez a Varju kampányában amúgy is fontos, helyi „erős ember” imidzs erősítésére szolgál, és segít Varjut megerősíteni az egyértelmű győztes szerepében.

Renge esetében egy viszonylag standard, fideszes arculatot láthatunk anyyi plusszal, hogy megjelenik az ikonikus újpesti lila szín is. Fontos még, hogy Renge a „becsület” szót emeli ki plakátján, amit egyértelműen kontrasztnak szán Varju László és önmaga között, ahogy a kampányának egy jelentős része is a Varju ellen hozott ítéletre fókuszál.

Szabó Bálintnak nincsenek plakátjai, ezeknek használatáért gyakran kritizálja is vetélytársait. Leginkább az alábbi kép tekinthető a plakátokhoz hasonló arculati elemnek:

Ezt a képet azonban csak egy alkalommal használta Szabó (igaz, akkor borítóképnek állította be), illetve az élénk rózsaszín és zöld színek nem igazán kapcsolódnak Újpesthez. Az Újpest felirat és a városháza előtt készített szelfi amúgy sem tekinthető professzionális arculati elemnek.

Balog Csaba plakátja nem tartogat kifejezetten mély rétegeket, közelebb áll egy standard Mi Hazánk plakáthoz, mint máshoz. Az újpesti kötődést a háttérben lévő városháza, a kis újpesti címer és a szintén nem hangsúlyos “Újpest is a Mi Hazánk” felirat árulja csupán el. A lila színt persze a Mi Hazánk se hagyhatta ki a plakátjairól, ami amúgy is egy kötelező kör az alapvetően zöld-fehér színeket használó pártnak Újpesten. Az arculati szín megváltoztatása a Momentum 2019-es ferencvárosi kampányára emlékeztet. A Mi Hazánk lila plakátja és a Momentum 2019-es ferencvárosi matricái alább láthatóak:

A Mi Hazánk plakátja egyébként a nacionalista érzelmeket próbálja kihasználni a magyar zászlóval. A hangsúly nem a párton magán van, a logó csak a jobb alsó sarokban tűnik fel, de egy közéletben jártas ember könnyen felismerni, hogy melyik párt jelöltje hirdeti magát.

Horváth Ildikó plakátja, ahogy a kampánya is, a független szó köré épül fel. A választókerületre csak az Újpest - Angyalföld felirat reflektál, és Baloghoz hasonlóan Horváth is használja a nemzeti színeket a plakátján.

Preyernek fizikai formában nem lehet a plakátjaival találkozni, így nála is egy arra legjobban emlékeztető arculati elemet mutatunk be, amit a Munkáspárt rakott ki TikTok oldalára. Ezen semmi utalás nincs már sem Újpestre, sem Angyalföldre, a párt általános üzenetei tűnnek fel rajta. Hangsúlyos, hogy a Munkáspárt szeretne bejutni a parlamentbe, de aki látja ezt a vizuális elemet, annak a politikában nagyon tájékozottnak kell lennie, hogy beazonosítsa milyen választás jön, arról ugyanis kizárólag a dátum árulkodik.

Varju, Renge, Balog és Horváth plakátai hamar elárasztották Újpestet. A kerület főtereiként is működő Szent István tér már a kampány első napján is megtelt Varju plakátjaival.

Ehhez a következő napokban a másik három jelölt is felzárkózott, a sok plakát nem fér meg egy csárdában elvet követve pedig meg is kezdődtek a már említett plakátrongálások. Az utcán kisebb erőbedobással volt jelen a Munkáspárt, a Republikon elemzést készítő munkatársa mindössze egy alkalommal látott munkáspárti arculati elemet, egy pultot az Újpest-Központ metróállomás aluljárójában.

A plakátok természetesen nem döntőek önmagukban, legalább ugyanilyen, ha nem fontosabb a médiában való jelenlét is. Az idén januárban megrendezett tolnai választáshoz képest az újpesti időközi valamivel kisebb médiafigyelmet kap, így az országos médiában sem kapnak annyi időt a „főszereplők”. Bár Renge Zsolt kétszer vendégként, kétszer pedig interjúalanyként szerepelt a Hír TV műsoraiban, de sem az ő, sem Varju kampányát nem kísérte országos médiaérdeklődés. Varju László is

felbukkant a Hírklubb és a Heti TV videós műsoraiban, de nagy elérésű adásokban ő sem szerepelt. A többi jelöltnek pedig még ennyire sem volt érdemi médiajelenléte.

A közösségi médiában a terep kiegyenlített, a hat jelöltből ötnek van saját közösségi oldala is, amelyeken napi rendszerességgel tesznek közzé tartalmakat. Ezekben a posztokban sok a közös, amiket nem szükséges külön kiemelni: pultozások, fényképek a kampánycsapattal stb.

Varju elsősorban regnáló képviselőként, és a képviselni kívánt közösség szerves részeként mutatja be magát felületein, nem kampányoló politikusként. A DK jelöltje gyümölcsvásárokról, nőnap virágosztásról, a Farkas-erdőben történő faültetésről, jótékonyági ételosztásról és szoboravatásról posztol. Itt mindig figyel, hogy a DK ismert politikusai (Vadai Ágnes, Trippon Norbert stb.) mellett rengeteg civil között tűnjön fel. Varju videói már inkább büntetőügyére és a pártja országos témáira fókuszálnak. Ezek mellé néha becsúszik nála egy-egy újpesti témájú videó, mint az, amelyen a metróbuszok ellen szólal fel, mert véleménye szerint hátrányosan érintené az újpestieket. Varju videói professzionális minőségűek, gyors vágásokkal és olvasható feliratokkal dolgoznak, még valamennyi képtechnikai utómunka is megfigyelhető.

Renge elsősorban lila-narancssárga képeket tesz ki felületeire, amiken a kormány intézkedései vagy saját értékei kapnak szerepet egy-egy mondat erejéig. Ezek általában klasszikus kampányszlogenek (pl. „A városunk jövője a kezünkben van.”). Ezen kívül a fideszes jelölt néha egy tömör mondatban kiírja a gondolatait bizonyos témák kapcsán, ezek a posztok általában nem tartalmazzak mást ezen kívül (pl.: „Varju László = Gyurcsány rózsadombi helytartója – zavarjuk el közösen!”; „Hiszek egy erősebb, biztonságosabb, fejlődő Újpestben!”). Posztjainak túlnyomó többsége, ahogy megnyilvánulásai is, leginkább Varju Lászlóról szól. Videói még Varjuéinál is dinamikusabbak, többen központi helyet kap a zene. Van olyan, ahol Renge és Láng Zsolt szórólapokat dobálnak postaládákba rockzenére, más videóiban pedig Renge basszusgitáron pengeti a Republic együttes „Szállj el kismadár” című dalát (bár a videóban Erdei Zsolt bokszolóra hivatkozik, akinek ez volt a bevonulódala, magára

pedig úgy hivatkozik, hogy ringbe száll ő is, de nem nehéz felismerni a Renge által felépített kismadár - Varju képet).

Balog Csaba közösségimédia-oldala nem annyira tartalmas, mint az előbb felsorolt két politikusé, leginkább a már fentebb bemutatott arculati anyagait osztja újra, ezeken néha utcafórumokat hirdet. Leggyakrabban képeket közöl arról, hogy a kerület különböző pontjain pultozik a csapatával. Videói sokkal lassabbak, mint Renge vagy Varju esetében. Bemutató kampányfilmje azonban technikailag kifejezetten igényes, kiderül belőle Balog végzettsége (mérnök és katona), civil munkája (négy pékség tulajdonosa). A videó csupán másfél perces, de egy portréfilm tempójával operál, a programpontok felsorolásán és Balog bemutatkozásán túl pedig nincs is érdemi tartalma, ami miatt az ember megnézné a vágóképeket, ahol Balog kakaós csigát tesz le gyermekei elé az asztalra, vagy reggel búcsúcsókot ad feleségének. Balog egyébként nem csak itt kampányolt a gyerekeivel, egy posztjában a plakátjai mellett ülő fiáról rakott ki képet azzal felvezetéssel, hogy ő segít neki plakátolni.

Horváth főleg arról posztol képeket, ahogy a hagyományos kampánytevékenységeket végzi: plakátokat helyez el oszlopokon, pultozik és szórólapokat dob postaládába. Minden képen elhelyez egy magyar zászlót és egy nagybetűvel szedett "Érték a függetlenség" feliratot. Ezeknek a fotóknak a képminősége kifejezetten rossz, a képek szemcsések, olyan, mintha telefonnal fotózták volna őket és teljesen elmaradt volna az utómunka. Illetve bár minden képen megjelenik a már említett zászló és felirat, de ezeknek mérete és elhelyezkedése is képenként változik. Több esetben részlegesen levágták a kép szélén túlnyúló részeket is.

Ezeken kívül azonban nem nagyon jelennek meg más tartalmak Horváthnál. Volt egy posztja egy újpesti szemétygyűjtésről és Baloghoz hasonlóan ő is kirakott egy bemutató videót. Ennek képminősége jobb, egy a forgatásról készült fotón látszik is, hogy kamerával vették fel. A videóban Horváth Újpesten sétál, miközben magáról és indulásának okairól beszél (kiemelve a függetlenség értékét). A videó képminősége jobb, mint a fotóknak, azonban maga a videó technikailag sokkal

rosszabb, mint Balog esetében. A kamera vertikálisan nagyon mozog (láthatóan nem használtak statívot vagy egyéb, a kép stabilizálását segítő eszközt), Horváth monológjának feliratozása sok esetben szerencsétlenül van elhelyezve, mert egybefolyik más, a háttérben lévő feliratokkal, és maga az egész videó kicsit koncepciótlannak tűnik.

Preyer Márknak nincs saját oldala, kizárólag a Munkáspárt felületein tűnik fel, de ott sem szerepel sokat. Aláírásgyűjtéséről sem emlékezett meg pártja (ellentétben párttársa, Urbin György, aki Albertirsán az ingyenes egészségügyért gyűjtött aláírásokat, két posztot is érdemelt, de még az ugyanezért az ügyért Monorierdőn 20 aláírást összeszedő Barsi Dominik is kapott egyet). A tartalmak száma, amiben Preyer szerepel kizárólag egy videóra korlátozódik, ahol fehér pólóra vett fekete zakóban (és szürke farmerje oldalára kötött tarsolylemez szerű táskával) szólal fel az Unió pénzügyi diktátumai és a multinacionális tőke ellen. A videó Horváthéhoz hasonlóan inkább tűnik amatőr munkának, mintsem profi felvételnek. A kép ugyanúgy remeg, a hang nagyon tompa, Preyer pedig egy furcsa kézmozdulatot használ végig.

KONKLÚZIÓ

A verseny legfeljebb a Tisza indulásával lehetne nyitott az OEVK-ban, ennek hiányában Varju győzelme a legvalószínűbb. A többi párt jóval gyengébb jelöltet állított, akik nem csak országos, de helyi ismertségben is a DK jelöltje alatt állnak, ráadásul kiemelkedően népszerű politikusokról sem beszélhetünk. Renge 2019 óta nem tudott egyéni mandátumot szerezni, Balog még soha, Szabónak és Preyernek nincs sok köze Újpesthez, Horváth kampányából pedig hiányzik az a profizmus és az erőforrások, amelyek a többi parlamenti párt jelöltjének rendelkezésére állnak.

Varju kommunikációja is eszerint épül fel, sokkal kevésbé viselkedik kampányoló politikusként, mint ellenfelei, egy helyében biztos, hivatalban lévő politikus szerepét viszi, akinek az egész időközi választás csak egy kötelező kör. Persze tudható, hogy a DK-nak valójában létfontosságú a győzelem, hiszen azzal magukat potens, a Fideszt legyőzni képes pártként tüntethetik fel. A Fidesz szempontjából ez a választás a tolnaival ellentétben szintén inkább a nyűg kategóriába esik. A kormánypártok tudják, hogy Renge győzelme csoda lenne, ez abból is látszik, hogy sokkal kevesebb erőforrást rendelt a pártközpont Renge kampányához, mint pár hónapja Csibi Krisztinához. Renge mellett kevesebb országos politikus állt ki, nem vett részt közel sem annyi kerületi rendezvényen, mint Csibi Tolnában és médiajelenléte is jelentéktelenebb volt párttársáénál. Vele ellentétben Balog Csabát viszont hasonló mértékben támogatta pártja, mint Dúró Dórát januárban. Vele szemben viszont Balog így sem számíthat közel 20 százalékos eredményre, nem csak azért, mert Budapesten amúgy is gyengébben szerepel a Mi Hazánk, mint országosan, de amiatt is, mert Tolna 2-vel ellentétben Újpesten nem a Mi Hazánk jelöltje a második legerősebb. A kampányt ennek ellenére a tolnaihoz hasonló következetesség mellett vitte végig Balog és pártja.

Szabó Bálint egyáltalán nem úgy kampányol, mint aki győzni akar. Számára a választás csupán egy eszköz, amelyet felhasználva performansaival tovább növelheti politikai értelemben vett hírhedtségét. Ezt vélhetően el is érte, a focimeccsen való trombitálása több országos sajtótermék ingerküszöbét elérte.

Szabónál jóval komolyabban vette a választást Horváth Ildikó, aki a független szót tűzte zászlajára (és plakátjaira, szórólapjaira, posztjaira stb.), ám a pártkötődés hiánya nemcsak jelszavak szintjén látszott meg a kampányában, hanem annak vetélytársaihoz képest amatőr megvalósításában is. Horváth mögött nem állt egy olyan profi csapat, akik pártok nélkül is egy erős politikai kampányt tudnának összehozni, ezt pedig a képviselőjelölt egyébkénti lelkesedése nem tudja pótolni. Horváth viszont még kvázi civilként is komolyabb politikai teljesítményt tudott nyújtani, mint a munkáspárti Preyer Márk, akinek tán még kampánya sem volt.